

Prameň

Časopis gréckokatolíckych seminaristov • Ročník XXI • Číslo 1

... a stal sa ľudcom

BETLEHEM NÁM ZNOVA OTVORIL RAJ.

VSTÚPME A OBZRIME SI HO!

TAM JE POKRM SVIATOSTNEJ
EUCHARISTIE. POĎTE, NASÝŤME SA TÝM,

ČO NÁM VNÚTRO JASKYNE SKRÝVA.

TAM JE KOREŇ, Z KTORÉHO BEZ VLAHY
VYPUČÍ KVET NÁŠHO ODPUSTENIA
HRIECHOV.

TAM SA NACHÁDZA NEKOPANÁ STUDŇA,
Z KTOREJ SA TÚŽIL NAPIŤ DÁVID.

TAM JE PANNA, KTORÁ PORODILA SYNA A
TÚŽBU ADAMOVU I DÁVIDOVU UHASILA.

POĎME TAM, KDE SA NARODIL VEČNÝ
BOH AKO MALÉ DIEŤA.

Christos raždajetsja! – Slavite jeho!

Drahí čitatelia časopisu *Prameň*, pozdrav, ktorý už mnoho storočí sprevádza sviatky Narodenia Pána a Spasiteľa nášho, Ježiša Krista, nesie v sebe viac ako len historickú informáciu o jeho narodení. Je vyjadrením rozumom neobsiahnutelného tajomstva vtelenia Božieho Syna, ktorý sa stal človekom.

Aj keď hovoríme o udalosti, ktorá sa odohrala pred viac ako 2000 rokmi, u Boha neexistuje čas – je nemeniteľný a stále rovnako prítomný. Kresťanský Východ dáva veľmi veľký dôraz na aktuálnu Božiu cinnosť – teraz, dnes... Preto aj vianočný pozdrav prekladáme *Kristus sa rodí!* On sa naozaj rodí práve teraz v tvojom i mojom živote – stále a nanovo. Tu sa skutočne Slovo stáva telom (porov. Jn 1, 14a). Skúsme si predstaviť, aké to je úžasné, že v každom jednom z nás sa chce práve dnes narodiť Kristus. Áno, práve v tebe i vo mne má pripravenú jaskyňu, do ktorej chce vstúpiť a do tmy zažiaríť svetlom svojej nesmiernej lásky.

Pamätam si, ako ma pred niekoľkými rokmi upútala jednoduchá nástenka v seminári, ktorá bola venovaná práve Vianociam. Na nej bolo veľké motto: „*Zmyslom Vianoc je to, čo urobil Boh – stal sa človekom.*“ Prjal všetko, čo k životu človeka patrí – bolesti i radosti, trápenia, ale i krásne chvíle. Tým najpodstatnejším je, že sa nám stal podobným v narodení i v smrti. Ten, ktorý sa pre našu spásu narodil, takisto zomrel a vstal z mŕtvych. Drevo jasiel' poukazuje na drevo kríža. Práve na kríži sa najviac spája život Boha s našim životom, lebo v smrti sa nám, ľuďom, Boh najviac pri-

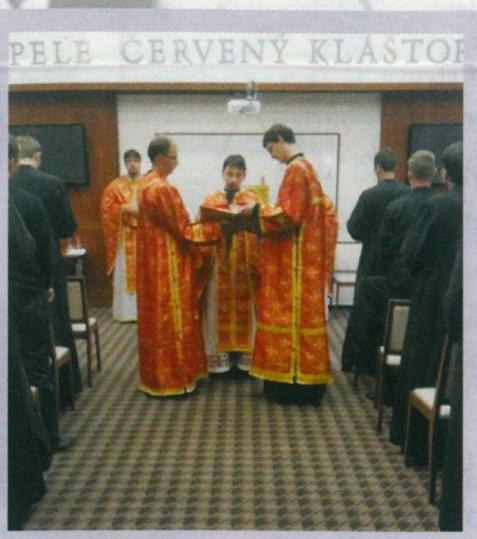
blížil. Kríž je miesto, kde sa láska z Betlehema ukazuje vo svojej plnosti. „*Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život. Lebo Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby sa skrze neho svet spasil*“ (Jn 3, 16 – 17). Tieto slová vystihujú celé poslanie Ježiša Krista. V ňom sa nám pre našu záchranu zjavuje a daruje Božia láska.

Drahí čitatelia časopisu *Prameň*, či nie sme aj my povolaní k tomuto veľkému tajomstvu?! Stať sa naozaj ľuďmi a nechať sa prežiariť Kristovou láskou?! Ona je cestou k ľudskosti v našom živote, aby nebolo vojen, konfliktov, zabíjania počatých životov... Vyprosujem všetkým nám, aby sme nie len počas sviatkov Narodenia Ježiša Krista, ale každý deň nastávajúceho roka, ba i po všetky dni nášho života, dovolili Kristovi znova sa narodiť v našich srdciach.

Dominik Petrík

Dominik Petrík
šefredaktor

Po prázdninách sa 16. septembra opäť otvorili brány seminára. Pre načerpanie nových duchovných súl pred začiatkom nového akademického roka sme zavítali 19. - 22. septembra do Červeného kláštora. Duchovné cvičenia prebiehali pod vedením nového otca spirituála Marka Durláka. Hlavnou tému bola Duchovná ospalosť a duchovná bedlivosť. Tento čas, prežitý v tichom a historickom prostredí, bol obohatujúci pre každého.

KRÁTKE SPR Z NÁŠHO D

Deň 6. október sa niesol v znamení imatrikulačného futbalového zápasu medzi bratmi prvákmi a futbalovým výberom seminára. Tohto turnaja sa aktívne zúčastnil aj pomocný prešovský biskup, vladyska Milan Lach SJ. Výsledok zápasu nie je podstatný, aj keď všetci dobre vieme, že bratia prváci svojím výkonom neprevýšili výber seminára. Možno o rok...

Vdnoch 23. – 24. septembra sme sa zúčastnili na slávnostnom otvorení Akademického roka 2014/2015 v budove Divadla Jonáša Záborského v Prešove. Začiatok nového akad. roka na GTF sme otvorili slávnostnou archijerejskou sv. liturgiou. Hlavným celebrantom bol otec arcibiskup a metropolita Ján Babjak SJ.

Podvečer 3. októbra sa v Katedrálnom chráme sv. Jána Krstiteľa v Prešove konal Koncert za Ukrajinu, kde sme boli účastní najprv na archijerejskej sv. liturgii za mier na Ukrajine, po ktorej nasledoval Charitatívny koncert mládežníckeho chlapčenského zboru z Mukačeva. Koncert bol zároveň modlitbou za mier na Ukrajine.

ÁVY ČMOVA

Vdňoch 11. až 13. novembra 2014 sa v rámci Roka rodiny konal Kongres rodiny, na ktorého celom priebehu sme sa aktívne zúčastnili. Program pozostával s hodnotných prednášok a workshopov. Sprievodným programom Kongresu bol aj koncert z príležitosti 20. výročia založenia bohosloveckej skupiny Anastasis.

Vsobotu 6. decembra 2014 k nám do seminára zavítal Svätý Mikuláš. O program sa postarali bratia 3. ročníka, ktorí so svojím programom celý týždeň prinášali radosť do škôl, domovov sociálnych služieb, zavítali na Arcibiskupský a metropolitný úrad, k vojakom, k rehoľným sestrám...

Vseminárnej Kaplnke Najsvätejšej Trojice prebehlo dňa 20. októbra prijatie bratov prvákov do nášho seminárneho bratstva. Po akte prijatia nasledovala slávnostná večera, po ktorej sme sa presunuli na imatrikulačný program. Privítanie bratov prvákov a pestrý program pripravili bratia druhého ročníka.

VKatedrálnom chráme sv. Jána Krstiteľa sa dňa 21. októbra uskutočnil Koncert za rodiny k Roku rodiny v prešovskej archieparchii. V takmer dvojhodinovom pásme vystúpili: sólista Opery SND v Bratislavе Ján Babjak, hudobný skladateľ Igor Bázlik, spevák, moderátor a recitátor Vladimír Dobrík, husľový virtuóz Miroslav Dudík, študentka Gymnázia blahoslaveného biskupa Pavla Petra Gojdiča v Prešove Mária Viazanková a Zbor sv. Romana Sladkopevca. Záštitu nad týmto koncertom prevzal náš vladyska Ján Babjak SJ.

SYNODA

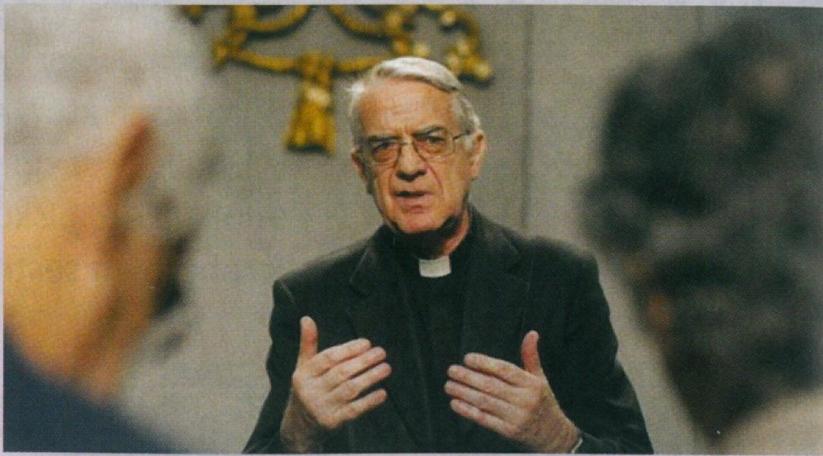
o rodine

Sväty Otec František vyhlásil na termín 5. – 19. októbra 2014 Tretie mimoriadne generálne zasadnutie Biskupskej synody, ktorého téma znala: „*Pastoračné výzvy rodiny v kontexte evanjelizácie.*”

P. Federico Lombardi označil zvolanie synody venovanej rodinnej pastorácii za veľmi významné.

Dôležitosť synodálneho postupu ďalej konkretizoval nasledovne: „Je to spôsob, akým pápež hodlá prehľbovať reflexiu a ďalšie smerovanie spoločenstva Cirkvi, so zodpovednou účasťou biskupov z rozličných častí sveta. Je správne, aby Cirkev pri reflexii a modlitbe postupovala ako spoločenstvo a aby sa v najdôležitejších otázkach, medzi ktoré patrí aj rodinná pastorácia, riadila spoločnými pastoračnými usmerneniami pod vedením pápeža a biskupov. Zvolanie mimoriadnej synody jasne ukazuje túto cestu. V tomto kontexte by navrhovanie špecifických pastoračných riešení zo strany jednotlivcov alebo lokálnych inštitúcií mohlo priniesť riziko zmätku. Je dobre mať na pamäti dôležitosť toho, aby sa postupovalo v plnom spoločenstve organizmu Cirkvi.“

Jej priebeh a výsledky pozorne sledoval nielen katolícky svet. Dôvody zvýšeného záujmu sú zjavné. Účastníci synody diskutovali o témach, ktoré sú na jednej strane mediálne atraktívne, ale zároveň existenciálne dôležité pre mnohých katolíkov. Ide najmä o zjednodušenie procesu anulovania

manželstiev a podávanie Eucharistie rozvedeným.

Okrem týchto konkrétnych otázok pracovný dokument synody (tzv. *Instrumentum laboris*) predkladal tri veľké tematické okruhy: ako hovoriť o rodine v dnešnej dobe; ako riešiť najrôznejšie problémy rodín, vrátane rozpadu manželstiev či zväzkov rovnakého pohlavia; a ako prekonáť ľažkosť, ktoré majú niektorí veriaci s učením cirkvi. Podklady pre tento materiál získala Svätá stolica priamo z terénu. Koncom roka 2013 rozoslala dotazník s deviatimi tematickými okruhmi do všetkých krajín. Získané odpovede Generálny sekretariát Synody biskupov vyhodnotil a zaradil medzi pracovné témy.

Zloženie synody

Generálny sekretár uviedol, že na synode bolo 253 účastníkov. V rámci tohto počtu je 191 synodálnych otcov, z nich 162 z titulu úradu, traja boli zvolení a 26 bolo menovaných pápežom. Pokiaľ ide o pôvod, 42 synodálnych otcov pochádza z Afriky, 38 z Ameriky, 29 z Ázie, 78 z Európy a 4 z Oceánie. Je medzi nimi 61 kardinálov, 7 patriarchov, jeden patriarcha kardinál, 66 arcibiskupov a jeden vyšší arcibiskup, 48 biskupov, jeden knaz a 6 rehoľníkov. A členovia, ktorí mohli prispievať do diskusie, ale nemali právo hlasovať.

Zaujímavú skupinu tvorilo 26 účastníkov, ktorých nominoval priamo pápež František. Z nich bolo 14 kardinálov, medzi ktorými sa vynímajú mená Nemca Waltera Kaspera (vľavo) a bolonského arcibiskupa Carla Caffaru (vpravo). Kým prvý sa prihovára za zváženie podávania Eucharistie rozvedeným, druhý menovaný je rázne proti.

Podľa Vatikánskeho portálu *Vatican Insider*, výber ukázal, že pápežovi Františkovi ide o otvorenú diskusiu. Bez hlasovacieho práva, ale s možnosťou zapájať sa do diskusií, bolo na synode 16 expertov a 38 audítorov, medzi ktorými aj 14 manželských párov. Prítomní boli aj ôsmi delegáti z iných kresťanských cirkví.

Spracoval Ján Jakubov, 2. ročník

Nováčikovia

predstavenie prvákov

Házy Miroslav

Väčšina katolíkov bola vedená vo vieri od detstva. Ja som túto možnosť nemal. Moji rodičia sa rozhodli v dôsledku typickej „módy“ totalitného režimu, že pokrstený budem, keď sa sám rozhodnem. Samozrejme každý čakal, že to bude v dospelosti, ale Pán Boh to všetko zmenil.

Návrat viery do našej rodiny prišiel, keď sa k nám do bytovky nastáhovala rodina gréckokatolíckeho kňaza o. Michala Hos podára. Všetko to začalo mojím priateľstvom s jeho synom, ktoré s Božím požehnaním trvá až dodnes. Ako malý chlapec si pamätám, že stále niekde chodievali tak na hodinu preč. Raz som chcel ísť s nimi a moji rodičia mi to dovolili. Vtedy som prišiel prvýkrát do chrámu. Pamätám si ako veľmi som bol očarený zo sv. liturgie a opýtal som sa Petra, čo robí tvoj ocko? On mi odvetil, že je priateľom Ježiša a ľudí, že on je kňaz. Na jednom z prvých stretnutí sa ma spýtal, či by som chcel byť aj ja kňazom? Ja, ako malý chlapec, s predstavou nášho priateľstva medzi nami i našimi rodinami, som povedal úprimné áno. Peťo mi v tej chvíli povedal, že raz budem kňazom.

Vďaka tomuto pozvaniu som sa opýtal rodičov, či by som mohol byť pokrstený. Ako osem ročný som bol po príprave pokrstený i so svojimi staršími súrodencami. Od tejto chvíle ubehlo veľa času a moje povolanie bolo veľmi skúšané. Každým rokom som sa na to pozeral zodpovednejšie. Ešte stále som cítil túžbu srdca i napriek prekážkam tejto doby.

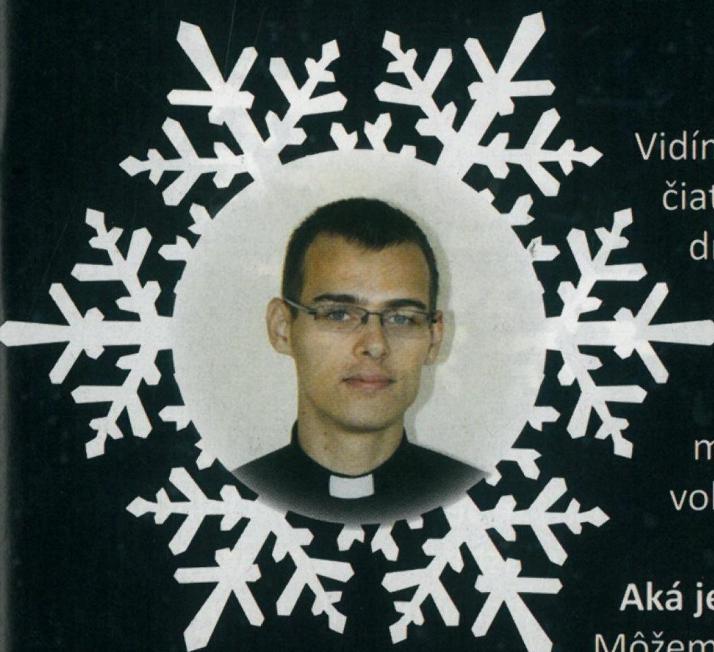
Ako milosť od Boha som dostal možnosť ročného štúdia v USA. Rodičia ma tam pustili kvôli angličtine, no ja som tam chcel ísť preto, aby som sa utvrdil v povolaní. Bolo to náročné žiť bez rodiny, priateľov a našej východnej liturgie. Lenže Bohu je všetko možné. Povolal si ma aj za oceánom. Viera je skutočne ako horčičné zrnko... Verme a uvidíme aké veľké veci dokážeme s Ježišom.

Vďaka Ježišovi, ktorý nás neopustí nikdy a nikde, teraz môžem ísť za mojím povolanim a stať sa priateľom Ježiša i ľudí.

Ako relaxuješ v seminári?

Najradšej hrám na gitaru so spoluhratmi na izbe alebo idem na vychádzku, aby som tvoril spoločenstvo. Keď je vonku nečas, tak zájdem do posilňovne alebo čítam knížky.

Grošík Martin

Vidím v tom celoživotný proces. Ježiš už od začiatku pripravoval všetko tak, aby som bol dnes tu. Z viacerých impulzov spomeniem napr. sr. Faustínu a naše sestričky redemptoristky – ony ma naučili hľadať vzťah s Bohom. Potom Ježiš, samozrejme, menil moje túžby – a „áno“, ako odpovedeň na jeho volanie, je tu.

Aká je tvoja najobľúbenejšia modlitba?

Môžem povedať, že nie je len jedna. Mám veľmi rád sv. liturgiu, ona je pre mňa najdôležitejšia.

Okrem nej je to večiereň a utiereň, najmä nedeľná a sviatočná. Taktiež akatist k Presvátej Bohorodičke. A aby som nezabudol, osobná modlitba – ona ma drží, keď je mi veľmi ťažko.

7

Jakub Jasík

Moje povolanie vzniklo pred párom rokmi na Letných stretnutiach v Juskovej Vole. Vtedy mi jedna osoba ukázala, aký úžasný je život s Kristom. Pocítil som túžbu byť jedným z Ježišových učeníkov.

Ktorú z cností považuješ za najpotrebnejšiu pri tvojej formácii?

Myslím si, že vo formácii je dôležitá každá cnota. Pri mojej formácii považujem za najpotrebnejšiu trpežlivosť, pretože si uvedomujem, že nie všetko vždy bude podľa mojich predstáv, ale trpežlivosťou a s pomocou Božou to vedieť prijať, prekonať a kráčať po ceste, na ktorú som nastúpil.

Stebla Juraj

Už od malička miništrujem a v chráme som trávil množstvo času. Vždy som pocíťoval túžbu byť častejšie s Ježišom. Jedného dňa som počul volanie: „*Pod' za mnou!*“ Podľa mňa sa kňazské povolanie rodí v osobnom stretnutí s Ježišom a ja som zažil takéto stretnutie. Preto som mu s radosťou odpovedal: „*Áno, Pane, idem.*“

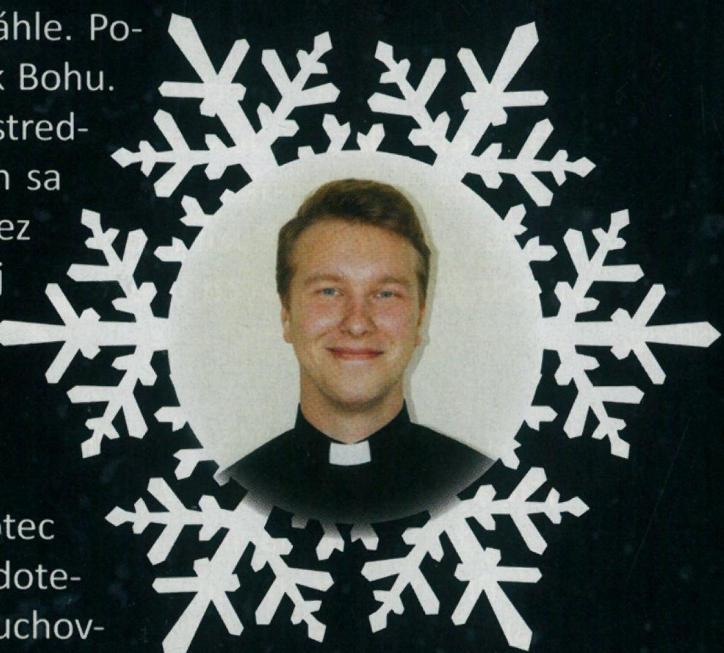

Prečo sa chceš stať kňazom?

Kňazom sa chcem stať preto, aby som mohol ľudom ohlasovať, aký dobrý a úžasný je Ježiš Kristus. Ohlasovať evanjelium ľudom, aby tí, ktorí ho nepoznajú, zistili, ako veľmi ich Pán miluje. Aby spoznali že je milujúci Otec, ktorý na nich čaká, hľadá ich ako stratenú ovečku. Chcem hlásať ľudom to, čo chce Ježiš skrize mňa povedať. Túžim v mene Ježiša pomáhať ľuďom a uzdravovať ich, aby neboli zavrhnutí na konci života do večného ohňa, kde bude pláč a škrípanie zubami, ale aby sa raz mohli stretnúť s Ježišom v jeho kráľovstve.

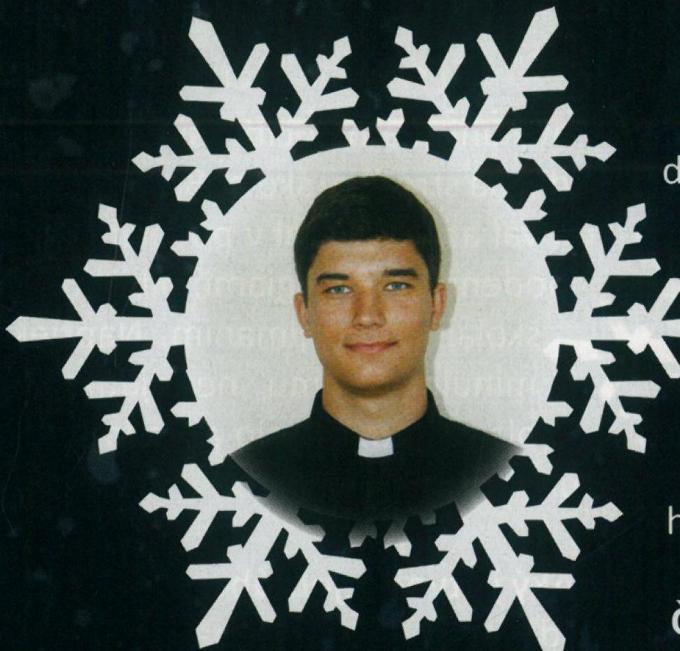
Pastornický Pavol

Moje povolanie nevzniklo náhle. Postupne som sa však približoval k Bohu. Boh si ma volal a formoval prostredníctvom liturgií, na ktorých som sa pravidelne zúčastňoval, ale i cez spoločenstvo mladých v našej farnosti a môjho duchovného otca Karola Knapa.

Aký je tvoj duchovný vzor?

Určite je ním môj duchovný otec o. Karol Knap, ktorý ma viedol dote-raz a pomáhal mi rozvíjať môj duchovný život. V mnohých situáciách mi bol príkladom a povzbudil ma, či už slovom alebo aj samotným príkladom života kňaza.

Porhinčák Dominik

Od malička som bol privádzaný do chrámu. Už ako štvorročný som začal miništrovať. Postupom času som stále viac a viac spoznával službu kňaza. V druhom ročníku na strednej škole som začal uvažovať o kňazstve. Kedže Pánov hlas neutíchal, podal som prihlášku do seminára.

Čo by si na seminárnej formácií zmenil?

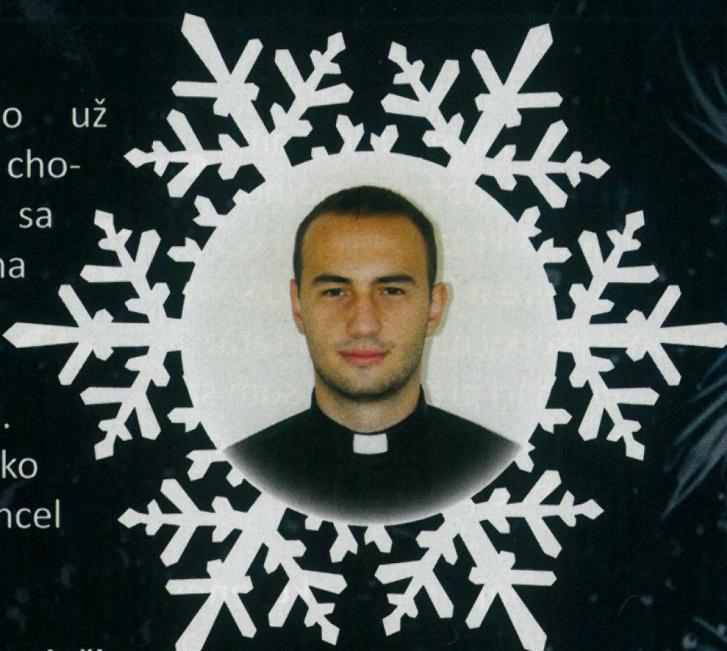
Je veľmi ťažké odpovedať na túto otázku, pretože v seminárnej formácií som ešte len necelé dva mesiace. Tento čas je veľmi krátky na to, aby som mohol povedať, čo by som na seminárnej formácií zmenil.

Rybovič Dávid

Moje povolanie začínalo už od malička, keď som s rodičmi chodieval do chrámu a cítil som sa tam veľmi dobre. Najviac ma zasiahla stať z knihy Žalmov kde sa píše: „Všetko čo dýcha nech chváli Pána“ (Ž 150, 5b). Ja by som ho chcel chváliť ako kňaz, a takto by som sa mu chcel odovzdať úplne.

Ako si predstavuješ svoju službu kňazstva?

Kedže som ešte len na začiatku štúdia, neviem si konkrétnie predstaviť svoju službu a preto to nechávam v Božích rukách, aby som slúžil cirkvi tam, kde ma potrebuje.

Šimko Radoslav

Povolanie som pocítil asi v polovici štúdia na strednej škole. Boh ma formoval a utvrdzoval v povolaní každodennými liturgiami, biblickými školami a rozjímaním. Napriek minuloročnému neprijatiu sa volanie stupňovalo a podal som prihlášku ešte raz.

Aký je tvoj najobľúbenejší svätý?

Kedže som chodil na hasičskú školu, tak medzi mojich obľúbených svätych patrí sv. Florián a v neposlednom rade aj sv. Ján Mária Vianney a sv. Filip Neri, pre ich jednoduchý a pokorný spôsob života.

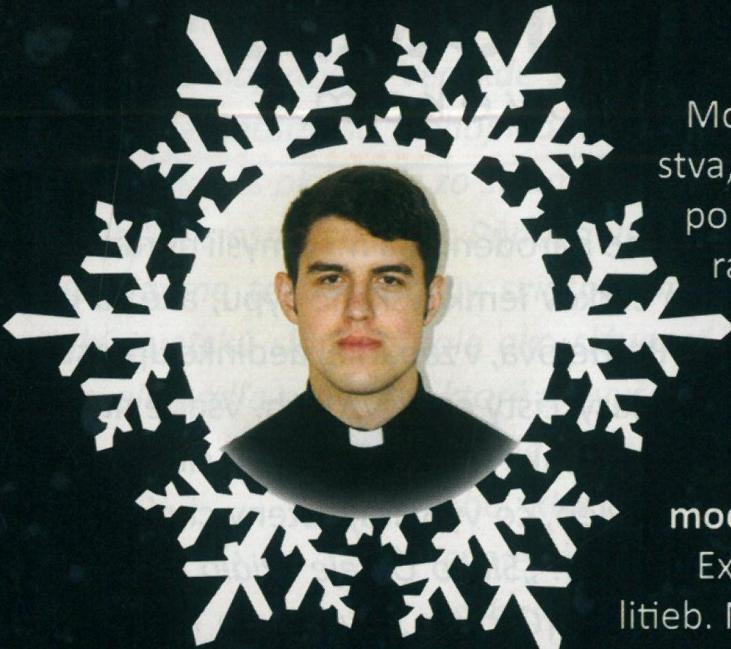
Chorendzák Miroslav

Od detstva som bol vychovávaný vo viere, ale nemyslel som na knäzstvo. Až počas strednej školy som pocítil volanie, ktoré som sa snažil rozpoznať. Do môjho povolania vošli rôzne prekážky, no vďaka viere a odhodlaniu som prekonal všetky nástrahy a teraz som v seminári preto, aby som sa nechal formovať, aby mňa ubúdalo a Krista vo mne pribúdalo.

Aká Je tvoja najsilnejšia skúsenosť s Kristom?

Je ľahké vypichnúť jednu skúsenosť, myslím, že človek môže zažívať prítomnosť Boha v každej situácii. No azda najsilnejším momentom života s Ježišom je sv. spovede. V nej sa zriekam starého života, keď ľutujem svoje nedostatky v láske voči Bohu a blíznym.

Varholík Štefan

Moje povolanie vznikalo už od detstva, kedy som prvýkrát pocítil túžbu po povolaní. Táto túžba postupne rásela, až napokon som sa v nej definitívne utvrdil po prežití svätých misií v našej farnosti.

Akú máš najobľúbenejšiu modlitbu ?

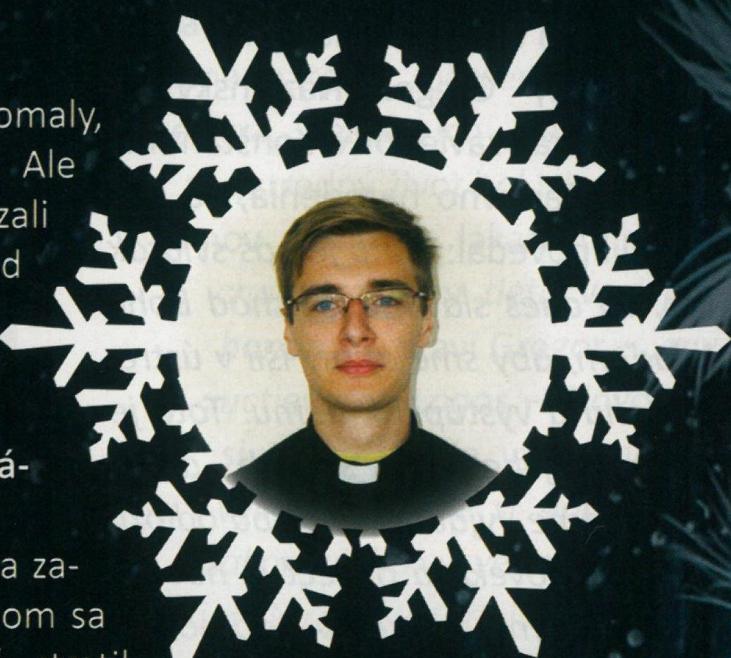
Existuje veľmi veľa krásnych modlitieb. Nejestvuje žiadna modlitba, ktorá by nebola krásnou. Môjmu srdcu však najbližšia je modlitba Otče náš, pri ktorej si stále pripomínam koho som synom a kto je mojím otcom.

Zimovčák Dávid

Moje povolanie vznikalo pomaly, krkolomne a často odmietavo. Ale nakoniec som podal prihlášku, vzali ma a formujem sa ďalej. Som rád a snažím sa odpovedať na Božie volanie každý deň.

Čo ti doterajší pobyt v seminári dal a čo zase vzal?

Doterajší pobyt v seminári ma začiatok len obohatil. Je pravda, že som sa musel niektorých vecí zrieknuť; stratil som možno viac voľného času. Na druhej strane si ho ale o to viac vážim, keď sa vraciam domov. Jednoznačne som dostal čas na modlitbu a na rozjímanie. To je to hlavné, čo som si počas doterajšieho pobytu v seminári uvedomil.

O DVEKÉ TAJOMSTVO

... a stal sa človekom

S približujúcimi sa sviatkami Kristovho narodenia sa mi v mysli neraz vynoří takýto obraz: maličká drevená cerkev lemovského typu, aké sa nám dodnes zachovali na okolí Svidníka a Bardejova, v zapadlej dedinke uprostred Beskýd či v Karpát, zasnežené polia a lesy, čistý ostrý vzduch. Všade navôkol hlboké ticho. Všade tma. Len maličké okienka na cerkvi blikajú slabým svetlom svieci a pomedzi škáry hrubých brvien, čo vytvárajú steny chrámového priestoru, ozýva sa mohutný spev koledy: „*Slovo Ótčeje vzjalo na sja tīlo, v temnoſtach zémnych Solnce zasvitilo.*“ (*Otcovo Slovo vzalo ľudské telo, v temnostiach zemských Slnko zasvetilo*). Ľud v cerkvi je jednoduchý, chudobný a zaostalý. Podľa slov biskupa Vasiľa Hopka, možno najzaostalejší v republike a to po každej stránke. Mnohí z nich nevedia čítať a sú si vedomí svojej obmedzenosti. Ale keď spievajú, spievajú všetci. Nemajú knížky, nevedeli by, čo s nimi. Spievajú spamäti. Ale ten spev...! Slovo Otcovo vzalo ľudské telo.... Bez toho, žeby rozumeli týmto slovám, ved' ako by aj mohli, spievajú, až sa hory trasú. Ale načo rozumieť, načo chápať? Alebo položme si otázku ináč: Dá sa to vôbec chápať?

Ked' svätý Gregor Naziánsky (Teológ) po prvýkrát zaviedol v Konštantínopole sviatok Pánovho narodenia, vo svojej homílie povedal: „*Toto je nás̄ sviatok, ten, čo dnes slávime: príchod Boha k ľuďom, aby sme aj my išli v ústrety Bohu a vystúpili k nemu. Toto je určite najvhodnejší spôsob, akým to môžeme vyjadriť. Je treba odložiť starého človeka a obliecť si nového.* Tak, ako sme zomreli v Adamovi, teraz nám treba žiť v Kristovi. S Kristom sa narodíme, s ním sa nechajme ukrižovať, pochovať a s ním vstaňme z mŕtvych. Je nevyhnutné, aby som na sebe okúsil túto premenu. Totiž tak ako sa z počiatočného stavu

šťastia zrodili bolesti, teraz z bolestí má opäť vzísť všetko najkrajšie. Ved' kde sa rozmnožil hriech, ešte väčšmi sa rozhojnila milosť (Rim 5, 20). A ak nás okúsenie zo stromu odsúdilo, o čo viac nás ospravodlivilo Pánovo utrpenie?

Preto slávme tento výročný sviatok nie ako nejakú svetskú slávnosť, ale ako slávnosť Božiu; nie podľa pravidiel tohto sveta, ale podľa pravidiel, ktoré prevyšujú tento svet; neslávime totiž nejaký nás

Slovo Ótčeje vzjálo na sja ťilo, v temnosťach zémnych Solnce zasvitilo

sviatok, ale sviatok toho, ktorý je náš, či skôr, sviatok toho, ktorý je naším Pánom. Neslávime udalosti spojené s našou nemocou, lež udalosti spojené s naším uzdravením; nie udalosti týkajúce sa nášho stvorenia, ale tie, ktoré sa týkajú nášho druhého, nového stvorenia“ (Sermo XXXVIII, 4). Týmito slovami chcel Gregor naladiť kresťanov žijúcich vo vtedajšom hlavnom meste Rímskej ríše, aby slávili sviatky Pánovho narodenia so všetkou nábožnosťou a trievostou. Veľmi dobre vedel, prečo to hovorí. Čím väčšie mesto, tým väčšia anonymita, tým väčšia sloboda a tým menšie sebaovládanie. Okrem toho pohania tvorili v tom čase ešte stále nezanedbateľné percento obyvateľstva, takže ich neviazanosť a výstredný život bol pre kresťanov nemalým lákadlom. „Nechajme všetky tieto veci po hanom“ – vraví Gregor – „my uctievame Logos – Slovo; ak si máme niečo vychutnávať, vychutnávajme si slovo, Boží zákon a jeho vysvetlenia, zvláštť tie, ktoré sa vzťahujú na dnešný sviatok.“

A prečo máme dôvod sláviť? Lebo Logos - Slovo, Boží Syn zrodený z Otca pred vekmi a mimo času, rodí sa z Panny v priestore a čase bez otca. Ako to opísť? Ako to vysvetliť?

A ako pochopíť? Aj najväčší teológ cíti, že pred týmto tajomstvom stojí, povedané slovami akatistu, ako nemá ryba. Môže iba žasnúť nad veľkosťou Božej pedagogiky, s akou si Pán vychováva celé ľudské pokolenie. Gregor to vysvetluje takto:

„Pán napomínal padlého človeka prostredníctvom Božieho slova, zákona a prorokov, dobrodeniami i výstrahami, údermi, potopou i ohňom, vojnami, víťazstvami i porázkami, znakmi, ktoré posielal z neba, znameniami vo vzduchu, na zemi i na mori... Napokon bol potrebný ešte účinnejší liek na choroby človeka, ktoré boli čoraz ťažšie: vraždy, cudzoložstvá, krivé prísahy, modloslužba – najväčšie a prvé zlo, ktoré spočívalo v tom, že sa poklona nevzdávala Stvoriteľovi, ale stvoreniu. Tieto neresti potrebovali silnejší liek a hľa, dosiahli ho. Tým liekom bol sám Boží Logos. On, ktorý bol pred vekmi, neviditeľný, nepochopiteľný, beztelesný, Počiatok pochádzajúci z Počiatku, Svetlo zo Svetla, prameň života a nesmrteľnosti, odblesk krásy Pôvodcu, nemenný obraz a Slovo Otcovo, skláňa sa k svojmu obrazu, berie na seba telo kvôli môjmu telu a zjednocuje sa s rozumovou dušou kvôli mojej duši. Stáva sa človekom úplne vo všetkom okrem hriechu, rodí sa z Panny, ktorú predtým očistil Duch v jej duši a tele. „Ten, ktorý je“, sa rodí a nestvorený sa stáva stvore-

Tájna nám sja javlájet, Ďiva Syna raždájet. Anjeli sa podivujú, pastieri ho vychvalujú, Narodeného.

ným. Nepochopiteľný sa stáva prístupným. Ten, čo obohacuje, poznáva chudobu, stáva sa chudobným kvôli môjmu telu, aby som ja obohatil jeho božstvo. Ten, ktorý je plnosť, stáva sa vyprázdeným, zbavuje sa na krátky čas svojej slávy, aby som ja mohol mať účasť na jeho plnosti“ (Sermo XXXVIII, 10).

Obraz úbohej, v horách učupenej dediny, je dnes minulosťou. Mnoho sa zmenilo. Do dediny vedie cesta. Snehu je pomenej. Aj drevených cerkví ubudlo. Jedno sa však nezmenilo. Tajomstvo ostáva i nadálej tajomstvom. A keďže tajomstvo je stále zahalené akoby oponou, za ktorú nik nemá prístup, oponou, ktorú nám len z časti odkrýva Boh sám, namiesto rozumovania a filozofovania nám neostáva iné, len veriť, no o to vrúcnejšie spievať ako kedysi negramotný, ale úprimne nábožný ľud: **Tájna nám sja javlájet, Ďiva Syna raždájet. Anjeli sa podivujú, pastieri ho vychvalujú, Narodeného.**

o. Marko Durlák, špirituál

Obliečka bratov druhákov

Poddiaconát bratov piatakov

PAVEL VASIL'

Kniha o seminárnom zbere

1. Čo Vás viedlo k napísaniu tejto knihy?

Chcel som zachytiť okamihy a spomienky, ktoré som v zbere pri vedení bohoslovcov zažil. Bolo to krásne obdobie a bola by škoda, keby sa tieto spomienky nezachovali. Táto kniha môže tiež pomôcť začínajúcim, ale aj za-behnutým dirigentom a vedúcim hudobných telies pri ich vedení. Či už sú to inštrumentálne zoskupenia, alebo spevácke zby.

2. Obohatilo Vás vedenie zboru vo Vašom osobnom alebo aj profesio-nálnom živote?

Určite, hlavne v osobnom živote, kedže tento druh hudby viedie k Bohu. Aj mňa osobne to posunulo v prežívaní viery. Východná spiritualita je ob-

rovským bohatstvom, ktorého vlastníkom je aj gréckokatolícka cirkev tu na Slovensku. Spev bohoslovcov v tomto zbere dvíha do neba a ukazuje na Božiu veľkosť. Nie je to obyčajná hudba, ale je oslavou Božieho mena, Jeho skutkov a má vyšší zmysel.

3. Na akú situáciu si spomíname pri účinkovaní v zbere ako jeho dirigent alebo pri písaní knihy?

Tak tých zážitkov a humorných situácií bolo veľmi veľa a o väčšine z nich píšem práve v tejto knihe a neviem narýchlo, ktorý zážitok spomenúť. Ale pamätam si na jeden, keď sme mali spievať v Rači. Ja som si pár dní pred vystúpením zlomil pravú ruku. Moji zboristi mi hovorili, aby sme koncert odložili a išli domov. Avšak čakal na nás úplne plný chrám ľudí, preto sme koncert nemohli preložiť. Povedal som chlapcom nech sa len neboja, koncert bude, žiadny predčasný odchod domov. Tak som oddirigoval celý koncert ľavou rukou. Zboristi mi potom hovorili, že ľavou rukou ešte lepšie dirigujem ako pravou.

4. Čo by Ste z osobnej skúsenosti so zborom zhodnotili ako pozitíva tohto telesa, ale aj nedostatky, ktoré by viedli zvýšeniu kvality?

Ja už dlhšiu dobu zbor sv. Romana Sladkopevca nevediem, tak je dosť ľažké zhodnotiť z môjho pohľadu. Čo viem však určite povedať je, že treba rozvíjať ďalej talenty, ktoré zboristi – bohoslovci majú. Dostali veľmi silný a dobrý základ a majú na čom stavať. Bola by škoda, keby sa teleso s takou hudbou, akú robí a má takú veľkú hĺbku, aby sa rozpadlo. Je potrebné, aby aj chlapci, ktorí nie sú v zbere vedeli spievať a mali aspoň základné vedomosti o speve a jeho technike, keďže sú to budúci kňazi. Keď chceme, aby sa naša liturgia rozvíjala a zachovala musíme dávať dôraz na spev a jeho kvalitu. Nemôžeme brať štúdium spevu ako povinnosť, ale treba si nájsť k nemu cestu, objaviť jeho krásu a zamilovať si ho.

Za rozhovor ďakuje redakcia.

Požehnaný si Páne

nové CD seminárneho zboru

Každý človek je niečím výnimočný a niečím obdarovaný. Aby sme však mohli žiť šťastný život, je nevyhnutné uvedomiť si, čím je náš život taký výnimočný, kto ho takým urobil, čo je tým darom, ktorý nám bol daný. Keď si to uvedomíme, potom sa môžeme stať obohatením svojej rodiny, priateľov a okolitého sveta.

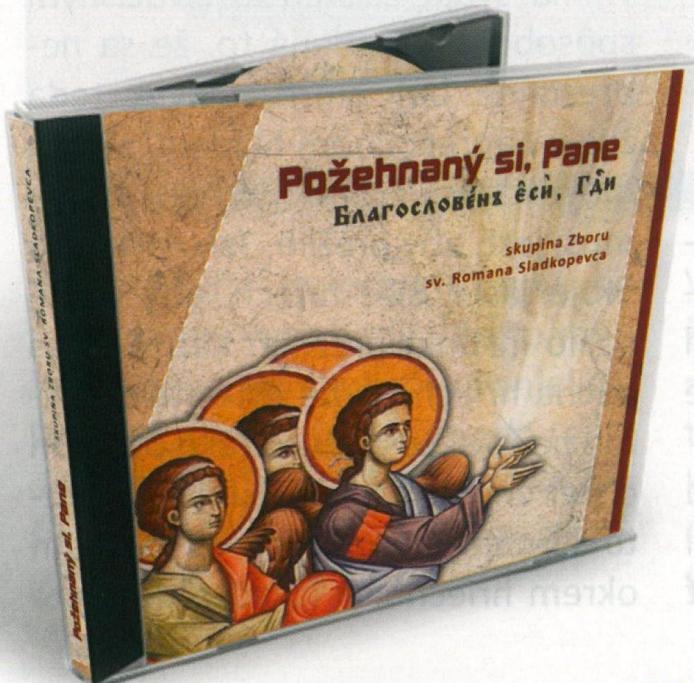
Z našich stretnutí, kde sme využili bohatstvo našich darov, vychádza tento album s názvom *Blahosloven jesi Hospodi*. Nasleduje už po troch úspešných albumoch Zboru sv. Romana Sladkopevca: *Vozľubľu Ťa Hos-podi* (1998), *Tebi Hospodi* (2000), *Chvalite imja Hesopodne* (2006), ktoré nahrali a tým aj nás motivovali naši predchodcovia.

No nie je to len bohatstvo našich talentov, ale hlavne duchovné a kul-túrne bohatstvo Tradície, ktorú uchovávajú cirkvi kresťanského východu. Ona nie je len dávnou spomienkou. Podobne ako sa život človeka, zvie-rat a rastlín prejavuje pohybom, tak aj Tradícia, ktorá je živou pamiatkou na vzkrieseného Ježiša Krista, prejavuje život práve liturgickým spevom a hudbou, ktorá vyvoláva pohyb a chvenie duše aj srdca človeka, a tým-to spôsobom oznamuje, že žije.

Na albare sa nachádza 18 skladieb od známych i neznámych hudob-ných autorov. Tieto skladby majú liturgický ráz a svojou hĺbkou oslovia nejedného poslucháča.

Aj tieto skladby, ktoré sú zároveň modlitbou východného kresťanstva,

nech sú prostredníctvom nášho spevu oslavou Boha za krásu života a zároveň sve-dectvom, že žijeme. Tak, ako o tom hovorí kniha Žalmov:
„Spievajte Bohu, spievajte, spievajte nášmu kráľovi spie-vajte.“

Jozef Mačejovský, 5. ročník

DNES BOH PRIŠIEL...

k hriešnikom

„Dnes Boh prišiel k hriešnikom, nech sa teda spravodlivý nevyvyšuje nad hriešnym. Dnes Pán vesmíru prišiel k svojim služobníkom, nech sa aj páni sklonia k svojím sluhom v láske. Dnes, keď sa bohatý pre nás stal chudobným, nech sa bohatý pri svojom stole podeli s chudobnými. V túto noc nech nebude nikto zamračený a hnevlivý. V túto noc, ktorá patrí pokornému, nech nikto nebude namyslený a pyšný. V tento deň odpustenia nespomínajme urážky. V tento deň radosti nešírme smútok. V tento deň Pán prišiel k hriešnikom, nech sa teda spravodlivý nevyvyšuje nad hriešnym. V tento deň sme získali dar, aj keď sme oň neprosili. Otvorime teda aj my svoje dvere tým, ktorí nás prosia o odpustenie.“

Týmito slovami opisuje svätý Efrém

„Vôl si pozná gazdu
a osol jasle svojho
Pána; Izrael nepozná,
môj ľud nepochopí“
(Iz 1, 3)

Sýrsky narodenie nášho Pána Ježiša Krista. To, čo sa on pokúsil opísat slovami, to ikonopisec vyobrazil na drevo ikony Narodenia. Aký je ale význam vyobrazeného?

Uprostred vidíme Bohorodičku odpočívať na lôžku. Ako had v raji ponúkol Eve nepravú možnosť stať

sa Bohom, nová Eva – Mária sa ponúkla, aby sa Boh mohol stať človekom. Vedľa nej v sarkofágu leží Ten, o ktorom rozpráva celá ikona, Ježiš Kristus, Boh, ktorý z lásky k nám prijal telo. Na tmavom pozadí jaskyne sa nachádza ďalší detail, oslík a tepliatko. Na ruských ikonách sa oslík, ktorého v Rusku nepoznali zmenil na koňa. V 5. storočí nachádzame v Pseudomatúšovom evanjeliu interpretáciu, ktorú môžeme nájsť v liturgických textoch a vychádza z proroka Izaiáša: „Vôl si pozná gazdu a osol jasle svojho Pána; Izrael nepozná, môj ľud nepochopí“ (Iz 1, 3). Rovnako si tiež môžeme spomenúť na slova proroka Habakuka: „Spoznajú ťa uprostred dvoch zvierat“ (Hab 3, 2). Keď bol človek vyvedený z raja bol oblečený do kože zvierat. Niektorí Otcovia vysvetľujú, že od tej chvíle človek vníma svoju existenciu živočíšnym spôsobom. Znamená to, že sa neprestajne bojí smrti. Človek teda žije v neprestajnom hľadaní, ako sa môže zachrániť, rovnako ako zviera musí jest', aby prežilo. Tak nachádza svoje jasle, čiže hriech, aby uspokojilo inštinkt prežitia. Každý z nás pácha hriechy, lebo ešte stále veríme hadovi, že budeme ako Boh. On chcel znova stretnúť človeka, preto sa nám priopodobil vo všetkom okrem hriechu. Prichádza do sveta

poznačeného hriechom, aby ho z hriechov vyslobodil. Preto môžeme povedať slovami evanjelistu Lukáša: „*Dnes prišla spásu do tohto domu (sveta). Lebo Syn človeka prišiel hľadať a zachrániť čo sa stratiilo*“ (Lk 19, 1 – 10).

V spodnej časti ikony umývajú dve ženy novorodenca. Podľa apokryfických rozprávaní chcú vydať svedectvo panenskému narodeniu Krista, ktorý prišiel na svet ako človek. Okrem toho umývaním dieťaťa – každého práve narodeného človeka

treba umyť – svedčia, že Kristus je pravý človek.

Ďalej na ikone vidíme anjelov, ktorí sú svedkami Božej prítomnosti. Svetlo na ich odevi a zlato na ich pestrofarebných krídlach naznačuje ich duchovnú krásu. V jasliach je uložený Stvoriteľ, ktorý vo svojej nepochopiteľnej láske prijal ľudskú prirodzenosť, omnoho nedokonalejšiu ako prirodzenosť čistých duchov. A oni sa mu klaňajú ako Bohu, ktorý sa stal človekom, čo Lucifer na začiatku odmietol. Poklona anjelov ohlasuje víťazstvo nad temnotami. Je tam však ďalší anjel, ktorý upiera svoj zrak na pastierov a oznamuje im, že sa zbytočne usilujú vystúpiť na horu, veď prišla hodina, kedy sám Boh zostupuje z neba. Predstavujú vyvolený ľud, ktorý si vyvolačil sám Boh, ktorý teraz zostupuje a stáva sa jeho súčasťou ako Dobrý pastier, aby zhromaždil svoje stádo, ku ktorému už oddávna mnoho ráz hovoril rozličným spôsobom. Títo jednoduchí ľudia v sedliackom obliečení, ktoré kontrastuje s nádhernou anjelov, plnia dôležitú úlohu. Sú prvými svedkami Božieho Syna a práve jednoduchosť srdca ich uspôsobuje ohlásenie radostného zvesti.

Zľava vidno mudrov, prichádzajúcich z Východu. Prvý mudrc ukazuje na hviezdu, ktorá ich viedla celou cestou od odchodu z vlasti. Vzrušenie, ktoré sa ich zmocnilo pri príchode, sa odráža na ich gestách, na pláštoch, ktoré vejú v prudkom pohybe ich koní. Títo mudrci boli

prví pohania, ktorí uverili v Krista (zatiaľ čo pastieri boli prví Židia, ktorí v neho uverili). Stúpajúci mudrci sú obrazom ľudského úsilia, ktoré sa snaží preniknúť tajomstvá Boha. Prvý, ktorý ich vedie, je starec s bielou bradou. Uprostred vidíme muža v plnej sile, s vlasmi a bradou tmavovej farby. Tretí je mladík bez brady. Traja mudrci pripomínajú, že ľudia všetkých národov a každého veku sú povolení klaňať sa Božiemu Synovi.

Vidiac túto Lásku, ktorá zostúpila k nám volajme: „*Čo ti máme priniesť Kriste? Ved' kvôli nám si sa zjavil na zemi ako človek. Každé zo stvorení, čo si učinil, predkladá ti poděkovanie: anjeli hymnus, nebesia hviezdu, mudrci dary, pastieri obdiv, zem jaskyňu, púšť jasle, my však Matku a Pannu. Predvečný Bože, zmiluj sa nad nami!*“

Peter Šturák, 6. ročník

Prvý, ktorý ich vedie, je starec s bielou bradou. Uprostred vidíme muža v plnej sile, s vlasmi a bradou tmavovej farby. Tretí je mladík bez brady. Traja mudrci teda pripomínajú, že ľudia všetkých národov a každého veku sú povolení klaňať sa Božiemu Synovi.

DIAKON

ako spaľujúca svieca

Cirkev nám vo svojej rozmanitosti plynúcej z Božej lásky a milosti predkladá mnoho dobier, ktoré sa rozlievajú na životy jednotlivcov majúcich účasť na živote tohto spoločenstva. Neoddeliteľnou súčasťou života Cirkvi je aj služba, ktorú možno prirovnáť k plameňu horiacej sviece spaľujúcej sa pre dobro všetkých. Tajomstvo služby je v živote Cirkvi prítomné v hierarchicky usporiadnom služobnom kňazstve. Toto kňazstvo, podľa obsahu práv a povinností má svoje cirkevno-právne usporiadanie. Jeho neodmysliteľnou súčasťou je aj služba diakona, nad rozmerom ktorej uvažujeme v nasledujúcich riadkoch. Do uvažovania nad diakonskou službou nás vovádzajú Skutky svätých apoštolov týmto slovami: „*Dvanásti zvolali zhromaždenie učeníkov a povedali: Nie je správne, aby sme my zanedbávali Božie slovo a obsluhovali pri stoloch. Preto si, bratia, vyhliadnite spomedzi seba sedem osvedčených mužov, plných Ducha a múdrosti, a na túto úlohu ustanovíme ich. My sa budeme celkom venovať modlitbe a službe slova*“ (Sk 6, 2 – 4). Vo svetle týchto slov je pre nás pochopiteľnejší preklad gréckeho termínu διάκονος (diakonos), čo znamená *služobník*. Služba diakona v prvých storočiach kresťanského života mala charakter charitatívnej činnosti, prostredníctvom ktorej sa aktuálnosť a vnímateľnosť potrieb druhých stala viditeľnejšou práve pre zápal diakonátu. V 3. až 4. storočí sa charakter tejto služby sformoval na službu v hierarchických štruktúrach cirkvi, konkrétnie na diakonov, predstavujúcich spolupracovníkov episkopátu a kléru. Diakoni taktiež začínajú mať svoje miesto aj pri liturgickom slávení v rozšírenej forme.

Dnes má diakonská služba svoj špecifický charakter, čo do obsahu a kompetencií, v živote miestnych cirkví. Opäť je tu vnímateľný rozmer charity, vyučovania a sprostredkovania náboženských vedomostí pre potrebu formácie detí a mládeže. V neposlednom rade služba diakona je umocnením liturgických slávení. Diakon má svoje miesto ako pomocník v živote

„*Dvanásti zvolali zhromaždenie učeníkov a povedali: Nie je správne, aby sme my zanedbávali Božie slovo a obsluhovali pri stoloch. Preto si bratia, vyhliadnite spomedzi seba sedem osvedčených mužov, plných Ducha a múdrosti, a na túto úlohu ustanovíme ich. My sa budeme celkom venovať modlitbe a službe slova*“ (Sk 6, 2 – 4)

farnosti s kompetenciami, ktoré sú mu zverené autoritou Cirkvi. Tak ako v dobe Svätých apoštolov dochádzalo k vyberaniu kandidátov, tak je tomu aj v súčasnosti – prostredníctvom formácie. Ak sa kandidáti osvedčia, dochádza k takzvanému *rukopoloženiu*, presne tak, ako keď sa apoštoli modlili a vkladali ruky na mužov plných Ducha a múdrosti (porov. Sk 5, 6). Na základe tajomstva diakonskej služby, kedy hovoríme o prvom stupni sviatostného kňazstva, sa v nasledujúcich slovách priebehu a obsahu *rukopoloženia* – vysviacky, môžeme zamyslieť nad tajomstvom krásy služby pre Kristovu cirkev.

K obradu samotnej diakonskej vysviacky dochádza po liturgickom zvolaní: „*I da budut milosti veľkaho Boha i Spása nášeho Isusa Christa so vsemi vámi – Milosť veľkého Boha a Spasiteľa nášho Ježiša Krista nech je s vami všetkými.*“ Po tomto nasleduje dialóg archidiakona, ktorý privádza kandidáta na svätenie, s archijerejom – biskupom udeľujúcim sviatostné kňazstvo na prvom stupni.

Uvedieme si nasledujúce úkony, ktoré súvisia s tajomstvom vysviacky. Po dialógu archijerej pozdravuje svätenca pozdravom *Christos posredi nás – Kristus medzi nami*, na čo svätenec odpovedá: *I jest i budet – Je a bude*. Nasleduje sprevádzanie kandidáta na svätenie okolo svätého prestola, počas ktorého bozká jeho štyri strany. Tento obvod predstavuje skutočnosť, že služba, do ktorej kandidát vstupuje, je službou v Božom dome. Obchádza prestol, aby v jeho srdci neustále znel hlas Božej chvály – chvály Trojediného Boha, ktorý sedí na prestole slávy, a je prítomný vo svätých tajomstvách. Pri trojitém obchádzaní prestola za spevu tropára mučeníkom sa môžeme zamýšľať nad vzormi, ktoré chránili vieru vo svojom srdci aj za cenu vlastnej fyzickej smrti. Následne je oslavovaný Kristus ako najvyšší predstavený kňazskej služby – ten, ktorý je radosťou apoštolov i mučeníkov. Pri tomto úkone je vyjadrená aj bratská jednota pri sprevádzaní svätenca, a to v duchu prijímania kandidáta do radov kňazstva. Po sprevádzaní nasleduje modlitba vysviacky uvedomujúc si nehodnosť a potrebnosť Božej milosti, ktorá dopĺňa každú ľudskú nedokonalosť. Po modlitbách biskupa nad svätencom a prosbách za čistotu a neporušenosť jeho služby dochádza k odovzdaniu viditeľných znakov diakonskej služby, ktorými sú: *orár*, ktorý je kladený na ľavé rameno svätenca, *kadidelnica a ripida* (liturgický pred-

Orár, ktorý je kladený na ľavé rameno svätenca, kadidelnica a ripida (liturgický predmet s výobrazením anjela slúžiaci na ovievanie svätých darov ako prejav úcty) za spevu Axios! – Je hodný!

met s vyobrazením anjela slúžiaci na ovievanie svätých darov ako prejav úcty za spevu *Axios – Je hodný!*

Po krátkom zamyslení a oboznámení sa so službou diakona môžeme vnímať, že Cirkev neustále pamäta na potreby ostatných práve prostredníctvom svätošného kňazstva. Určite vnímame aj tú skutočnosť, že ústrednou časťou života Cirkvi je modlitba. Ona je pomyselnou cestou stvárňujúcou túžbu byť neustále otvorený službe, ktorá ako spaľujúca svieca odovzdáva teplo domova, ktorým je Kristova cirkev.

Tomáš Fischer, 5. ročník.

RECEPTÁR

Loli a Ukrajinské pampušky

„Loli“ doslovne preložené znamená „blaznivý“. Napriek tomuto „výstrednému“ názvu, nie je na tomto delikátnom koláči nič bláznivé. Domovom tohto dezertu je grécky ostrov Sifnos. Neexistuje nejaký špeciálny postup prípravy. Jednoducho všetko nahádzeme do misky a zmiešame to spolu. Výsledok je absolútne lahodný a ako bonus, je použiteľný aj počas pôstu.

Ingrediencie:

- 1 kg manga (pokrájané asi na 1 cm kúsky)**
- Kôra z 2 pomarančov**
- 1 hrnček pomarančového džusu**
- 1 hrnček olivového oleja**
- 1 hrnček cukru**
- $\frac{1}{4}$ hrnčeka brandy (nezáleží na tom aké, poprípade to môže byť aj Becherovka, či Rum)**
- 1 č. lyžička škorice**
- $\frac{1}{2}$ č. lyžičky mletých klinčekov**
- 2 č. lyžičky prášku do pečiva**
- 2 lyžice medu**
- 2 hrnčeky hrozienok**
- $\frac{1}{2}$ kg polohrubej múky (približne 3 $\frac{1}{2}$ hrnčeka)**
- Sezamové semienka na posypanie**

Postup:

Vo veľkej miske zľahka zmiešame všetky ingrediencie. Vylejeme celú zmes do vopred vymasteného plechu alebo misky na pečenie a vrch uhladíme, aby bol koláč rovnomerne hrubý. Posypeme sezamom a dáme piečť do vyhriatej rúry na 250°C na minimálne hodinu, záleží od rúry na pečenie, a sledujeme kým nie je vrch koláča zlatisto hnedý. Necháme vychladnúť a podávame.

Ukrajinské pampušky môžete naplniť vašim obľúbeným ovocím ako napríklad čerešne, maliny, čučoriedky. Tradičná náplň je mak so slivkami, alebo môže byť aj mak s hrozienkami.

Maková plnka:

- 1 $\frac{1}{4}$ hrnčeka maku
- Vriaca voda
- 2 lyžice kryšt. cukru
- 1 lyžica medu
- $\frac{1}{2}$ č. lyžičky citrónovej kôry
- 1 vidličkou rozšľahaný bielok

Postup:

Maková plnka: Zaparte pomletý mak vriacou vodou a pridajte ostatné ingrediencie, tak aby nám vznikla hustá hmota na plnenie

Cesto: Zmiešame prvé 4 ingrediencie (vajíčko, cukor, sol', olej). Postupne pridáme horúcu vodu a miešame.

Zmiešame 3 hrnčeky múky a droždie. Pridáme to do tekutej vajíčkovej zmesi na dva krát. Miešame kým sa cesto neoddeluje od stien misky.

Vyklopíme cesto na namúčenú dosku a postupne primiešame aj druhú časť múky, keď je potrebné. Cesto by malo už držať dobre vkuse. Položíme ho do misky, prikryjeme a nechajte 1 $\frac{1}{2}$ kysnúť pokým zdvojnásobí svoj objem. Oddelíme polovicu cesta a rozvalíkáme približne na hrúbku $\frac{1}{2}$ cm a povykrájeme kolieska s priemerom asi 6 cm. Na každé koliesko dáme makovú plnku a slivku, alebo sušené hrozienka. Preložíme napoly a okraje zlepíme. Hotové pampušky necháme na teplom mieste, prikryjeme ich a necháme 15-20 minút trochu podrásť.

Pečieme ich, alebo lepšie povedané, vyprážame v panvici na horúcom oleji. Otáčame pokým nemajú zlatistú farbu a sú nafúknuté. Pred podávaním ich môžeme ozdobiť práškovým cukrom.

Cesto:

- 1 väčšie vajce
- 2 lyžice kryšt. cukru
- 1 č. lyžička soli
- 2 lyžice oleja
- 1 hrnček horúcej vody
- 3 hrnčeky polohrubej múky
- 1 $\frac{1}{2}$ č. lyžičky instantného droždia
- $\frac{3}{4}$ až 1 hrnček polohrubej múky
- Olej na vyprážanie
- Práškový cukor na posypanie

MINIŠTRANTI

Christos raždájetsja, milí kamaráti!

Vianoce, Vianoce sú už tu! Konečne, už sme sa nemohli dočkať, však? Určite sme sa na ne, kamaráti, veľmi tešili, a takisto sme sa na ne poriadne pripravovali počas obdobia Filipovky, tak ako správni miništranti. Ale na čo sme sa najviac tešili, hm? Ja verím, že ako správni miništranti by ste ma hned zastavili a opravili moju otázku: Na **koho** sme sa najviac tešili? A som si istý, že z úst mnohých by zaznelo: „na nášho najlepšieho kamaráta, Ježiša.“ Áno, a hoci je na Vianočiach mnoho super vecí, ako napríklad darčeky, prázdniny či to, že celá rodina je pokope, tým naaaaaj je predovšetkým ON, náš kamarát, ktorý sa rozhodol prísť na tento svet, ktorý sa **rozhodol** byť nám bližšie. Boh sa **rozhodol** dať nám svojho Syna, aby cez naše kamarátstvo s Ním sme sa raz mohli stopercentne **rozhodnúť** pre nebo a tiež ho aj získať.

Možno viete alebo počuli ste, že od začiatku decembra sa v Cirkvi na celom svete hovorí o ľuďoch, ktorí vedú **zasvätený život**. A viete, kto sú títo ľudia, čo žijú zasvätený život? Istotne ste ich už videli aj u vás doma v chráme alebo niekde na ulici v meste, či v autobuse. Najčastejšie ich môžete spoznať podľa ich oblečenia, tzv. habitu. Niektorí ho majú čierny, niektorí modrý, biely či hnedý. No to nie je to najpodstatnejšie. To, čo týchto ľudí vystihuje najlepšie, je, že sa **rozhodli** žiť celý svoj život pre Ježiša. Úplne celý a vo všetkom sa stali kamarátkami nášho Ježiša. No nie je to paráááda?! Kamarátstvo s Ježišom sa pre nich stalo ich životom. Tak ako sa Boh **rozhodol** darovať nám, tak sa oni **rozhodli** darovať jemu.

Čo by ste odpovedali, ak by som sa vás opýtal, či im nie sme aj my, miništranti, tak trochu podobní? Ved' aj my sme sa jedného dňa **rozhodli** stať sa miništrantmi, stať sa Ježišovými kamarátkami. No ale priznajme si, že zasa až tak úplne sa nám to nedarí. Nie stále sa nám chce prísť na svätú liturgiu, alebo ak aj áno, tak miništrovať už nie. Dokonca možno sa aj niekedy pred niektorými našimi kamošmi, pri futbale či v škole hanbíme za to, že sme Ježišovi priatelia. Občas je pre nás jednoduchšie a pohodlnejšie robiť nie práve najlepšie a správne skutky, ako sa **rozhodnúť** pre konanie dobra. Jednoducho si musíme priznať, že nie stále a nie tak úplne sa vieme rozhodnúť pre Boha.

Ale kamaráti, práve sviatky Narodenia nášho Priateľa, ale aj príklad ľudí žijúcich zasvätený život, nás chcú naučiť tomu, aby sme sa v našom živote chceli a vedeli stále **rozhodnúť pre Ježiša**. To, že On prvý sa **rozhodol** pre nás, ako aj to, že medzi nami žijú ľudia, ktorí sa **rozhodli** nasledovať ho a ukazujú nám radosť tohto ich rozhodnutia, nech je pre nás povzbudením a inšpiráciou. Ved' aký iný by bol ten najkrajší dar pre Ježiša, ak nie ten, aby sme sa v každom okamihu chceli a snažili **ROZHODNÚŤ PRE NEHO!** Bud'me darom!

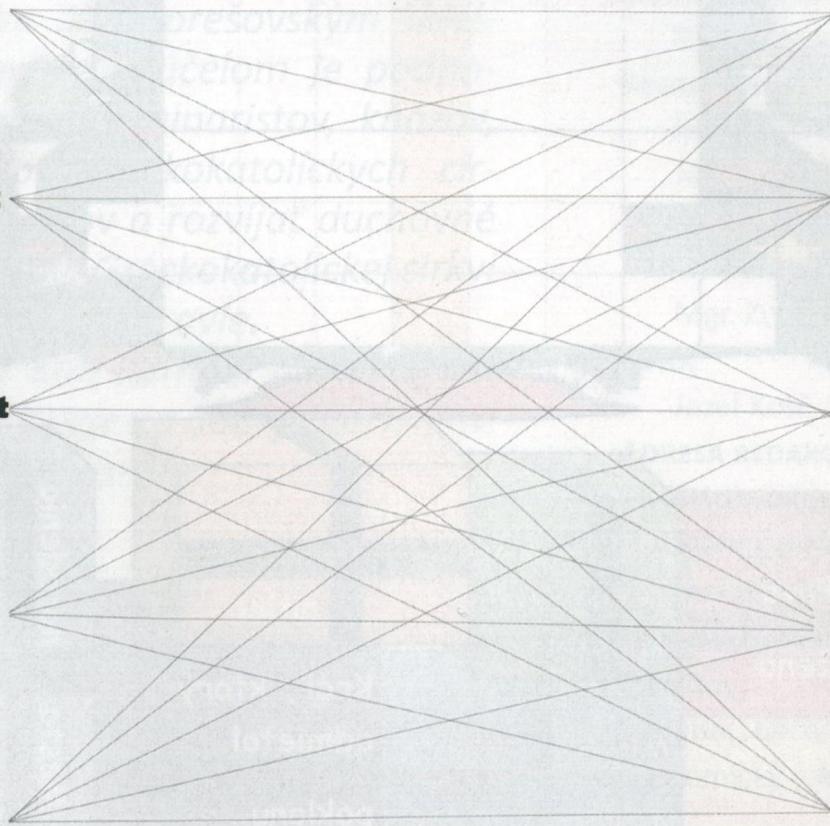

Janko Fedorišin, 6. ročník

ZÁBAVNÍK PAŤA A MĀŤA

Úloha: Kto je patrón?

Sv. Krištof

Sv. Dominik

Sv. Benedikt
z Nursie

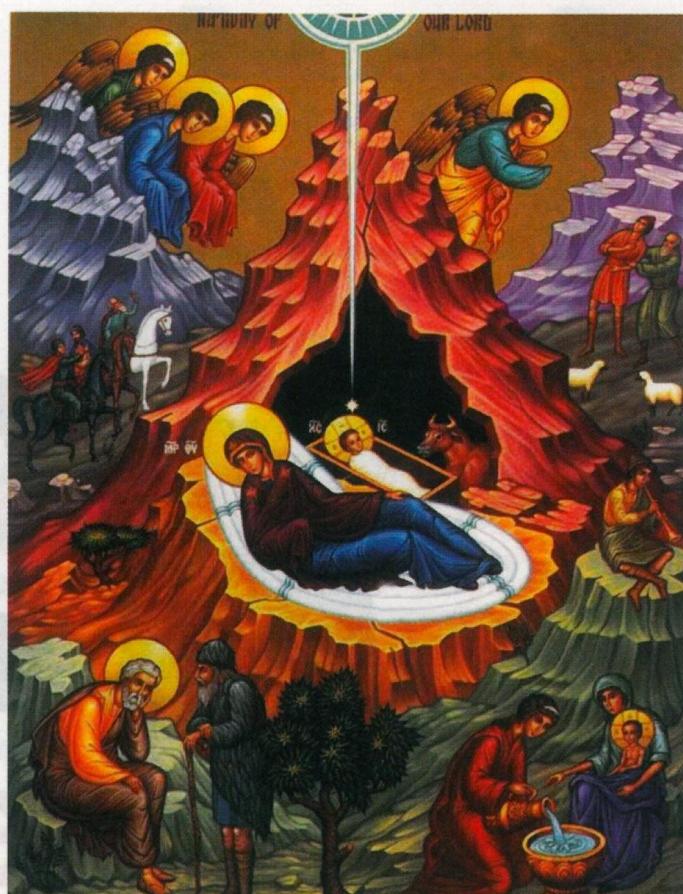
Sv. Pavol

Sv. Forián

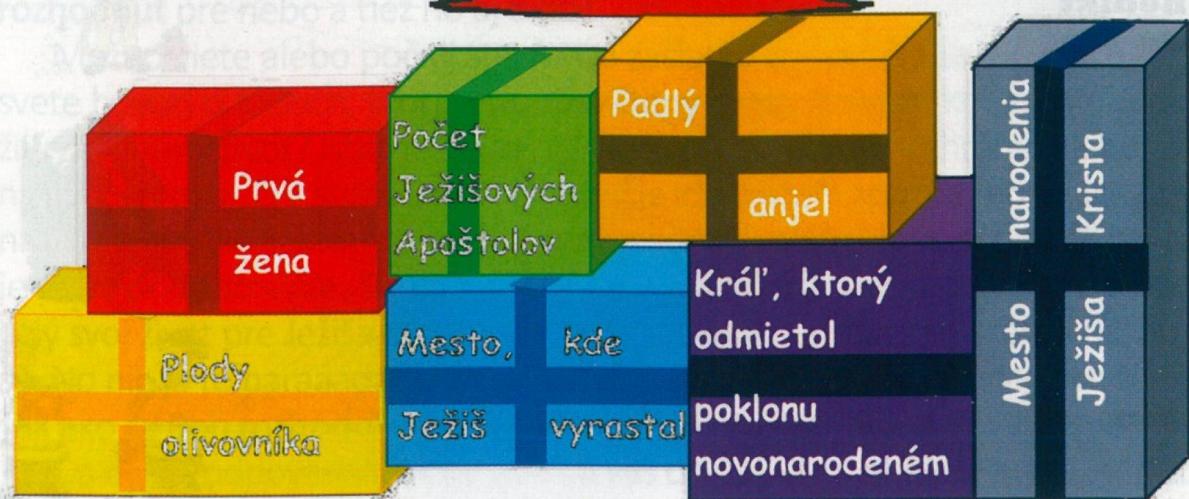
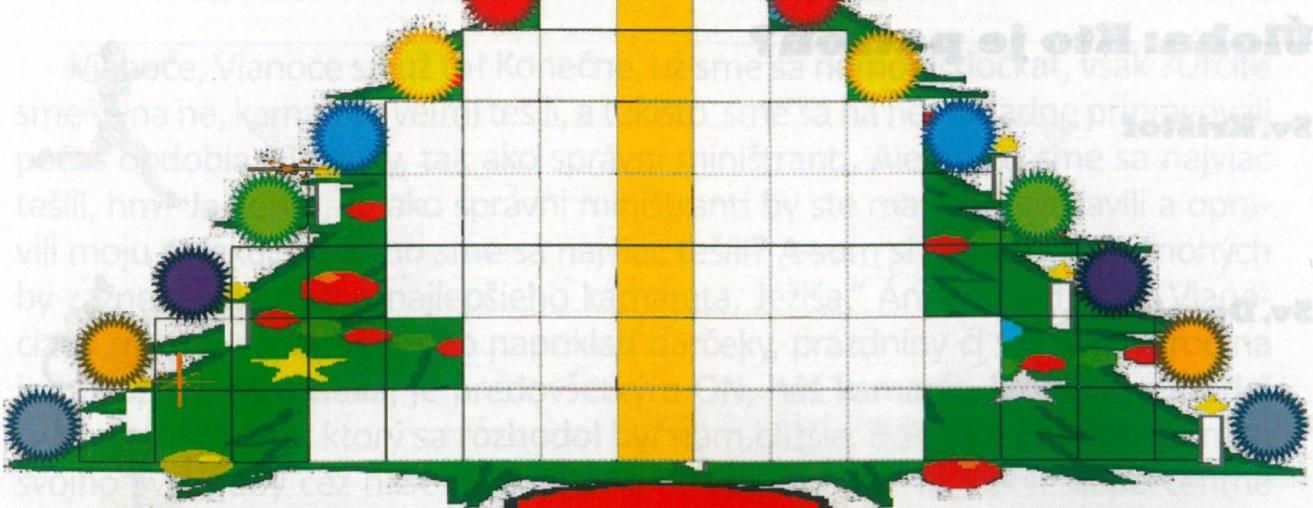

Nájdi 10 rozdielov:

ĀTAMMA MÍSTO VÁŠA VÁS

Christos ráždaletsjá mnoho drahých darov.

... a je to!

Neinvestičný fond sv. Ján Krstiteľ, n. f.

Neinvestičný fond sv. Ján Krstiteľ bol zriadený v roku 2001 prešovským sídelným biskupom. Jeho účelom je podporovať vzdelávanie seminaristov, kňazov, biskupov, žiakov gréckokatolíckych cirkevných škôl i laikov a rozvíjať duchovné a kultúrne hodnoty Gréckokatolíckej cirkvi a tiež chrániť ľudské zdravie.

Nech dobrý Boh odmení požehnaním každého, kto prispeje na dobrý účel akýmkoľvek finančným darom.

Číslo účtu: 4008089095 / 7500

IBAN: SK18 7500 0000 0040 0808 9095

Adresa: sv. Ján Krstiteľ, n. f.

tel.: +421 051/75 673 80

fax: +421 051/75 673 77

e-mail: urvinitka@unipo.sk

IČO: 36167126

DIČ: 2021617664

SWIFT kód: CEKOSKBX

Správca fondu: Mgr. Jozef Urvinitka,
Sládkovičova 23, 080 01 Prešov

Navštívte naše web - stránky:

www.unipo.sk/pracoviska/gks

www.gojdic.sk

Z celého srdca d'akujeme všetkým dobrodincom, ktorí darovali svoje prostriedky alebo poukázali 2% z dane pre Neinvestičný fond sv. Ján Krstiteľ. Nech Pán vo svojej štedrosti požehná vás i vašich blízkych za dobré dielo, ktoré ste týmto pre jeho Cirkev vykonali. Pán Boh zaplat!

Redakcia

ZODPOVEDNÝ ZA VYDANIE:

ThDr. Miroslav Dancák, PhD.

ŠÉFREDAKTOR:

Dominik Petrík

GRAFICKÁ ÚPRAVA:

Pavol Dancák, Jozef Petričko

REDAKTORI:

Miroslav Hamarčák, Pavol Fečkanin,
Ján Jakubov, Patrik Sahajda, Martin
Tokár

JAZYKOVÁ KOREKTÚRA:

Mgr. Zuzana Belasová

FOTO:

Jozef Košč, Dávid Rybovič

ADRESA REDAKCIE:

Sládkovičova 23, 080 01 Prešov

www.gojdic.sk, www.unipo.sk/pracoviska/gks

REDAKCIA SI VYHRADZUJE PRÁVO NA ÚPRAVU ČLÁNKOV.

Vydané: december 2014, ročník XXI., akademický rok, 2014/2015

Reklamy

Nech sa všetko medzi vami deje v láske.
1. Kor 16, 14

S NAMI BOH, ČUJTE VŠETKY
NÁRODY A KAJAJTE SA, LEBO
S NAMI BOH!

POŽEHNNANÉ A MILOSTIPLNÉ

SVIATKY NARODENIA NÁŠHO

PÁNA A SPASITEĽA JEŽIŠA KRISTA

VÁM VYPROSUJE

REDAKCIA ČASOPISU PRAMEŇ